

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/72/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218204639
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2218204639.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. M., G.. XX.XX.XXXX, P..Č.. XXXXXX/XXXX, E..Č.. R. O. V. Q. P. V. A., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ú. O., A. Z. Q. P. V. A., V. P.: matka - M. M., G.. XX.XX.XXXX, K. V. A., C. R. XXXX/XX a otec - neuvedený, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny V. A. na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nad maloletým: N. M., G.. XX.XX.XXXX sa nariaďuje ústavná starostlivosť, ktorú bude vykonávať R. O. V. Q. P. V. A., A. A. G. Č.. XXX/X, XXX XX V. A..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého, sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určené v ustanovení § 2, písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám R. O. V. Q. P. V. A., odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 27.08.2018 bol na tunajší súd doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. A. na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 367 ods. Civilného mimosporového poriadku ako aj návrh na vydanie rozhodnutia, ktorým by súd rozhodol o výchovnom opatrení v zmysle ustanovenia 37 ods. 3 bod b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

2. Uznesením zo dňa 28.08.2018, č.k. 14P/58/2018-12 tunajší súd neriadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne umiestnil do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, ktorým, je V. V. A. A. V. A., G. XXX/X počnúc od 30.08.2018. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 31.08.2018 a vykonateľnosť dňom 28.08.2018.

3. O návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. A. na vydanie rozhodnutia, ktorým by súd rozhodol o výchovnom opatrení v zmysle ustanovenia 37 ods. 3 bod b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine súd konal samostatne pod sp.zn. 14P/72/2018.

4. Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie výchovného opatrenia odôvodnil, že maloletý sa narodil z mimomanželského vzťahu, v rodnom liste nie je otec uvedený s tým, že maloletý v čase začatia konania žil v spoločnej domácnosti s matkou a starou matkou, ktorá medzičasom zomrela. Matka maloletého prišla z dôvodu podlžnosti o bývanie v sociálnom byte, ktorý musela aj s maloletým vypratať. Následne bývala striedavo u svojich príbuzných s tým, že bola orgánom sociálnoprávnej ochrany detí upozornená, aby si čím skôr našla vhodné bývanie. Dňa 02.08.2018 navrhovateľ navštívil matku, ktorá oznámila, že si dieťa nenechá zobrať, pričom zistil, že na maloletého dávala pozor pani Q. L., ktorá následne uviedla,

že maloletý prespáva u nej, avšak matka chodí na noc spať mimo domu. Súčasne matka prisľúbila, že si nájde do jedného mesiaca zamestnanie ako aj bývanie. Dňa 24.08.2018 oddelenie SPODaSK vykonali návštevu u matky, ktorá bola na pohľad pod vplyvom omamných látok a rozprávala bludy. Pracovníci oddelenia SPODaSK matke vysvetlili, že maloletý potrebuje trvalé bývanie, a preto SPODaSK podá návrh na vydanie neodkladného opatrenia na umiestnenie maloletého do detského domova. Matka maloletého ho túto informáciu zobrala na vedomie. Predmetom navrhnutého výchovného opatrenia je pobyt maloletého v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných, sociálnych a finančných pomerov maloletého.

5. Na pojednávaní konanom dňa 22.02.2019 navrhovateľ zastúpený kolíznou opatrovníčkou maloletého dieťaťa navrhol, že netrvá na návrhu na nariadenie výchovného opatrenia, nakoľko šetrením má zistené, že matka je agresívna, za uplynulý čas nijakým spôsobom nezlepšila svoj sociálny život a už vôbec nie prostredie pre dieťa Z uvedeného dôvodu navrhla nariadiť pre malol. ústavnú starostlivosť v R. O. V. Q. P. V. A., a v tomto smere navrhla zmenu návrhu, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s písomnosťami: návrh na začatie konania, rodný list mal. N., úradný záznam zo dňa 31.07.2018, úradný záznam zo dňa 02.08.2018, úradný záznam zo dňa 13.08.2018, úradný záznam zo dňa 24.08.2018, správa od pediatra maloletého zo dňa 16.08.2018, uznesenie č.k. 14P/58/2018-12, správa mesta V. A., správa V. V. Z. V. A. zo dňa 12.11.2018, správa SPODaSK zo dňa 26.11.2018, oznámenie R. O. V. Q. P. V. A. zo dňa 11.02.2019 a zistil tento skutkový a právny stav veci:

7. Maloletý sa narodil z mimomanželského vzťahu matky maloletého dieťaťa ako prvé dieťa v poradí z 3 detí, ktoré už t.č. nie nežijú v spoločnej domácnosti s matkou, nakoľko jedno z nich bolo osvojené a druhé dieťa umiestnené v V. V. Z. C.. Maloletý nemá v rodnom liste uvedeného otca.

8. ÚPSVaR V. A. dňa 31.07.2018 zistil, že maloletý s matkou žije v unimobunke na C. R., avšak tá prevzala výzvu na vypratanie tejto nehnuteľnosti. Matka Ú. V. A. uviedla, že po tom, čo si vybaví zmluvu o pobyte, pôjde bývať s maloletým na ubytovňu I.. Dovtedy bude prespávať u príbuzných. Šetrením zo dňa 02.08.2018 bolo zistené, že matka sa s maloletým zdržiava u svojej sestry Q. L., bývanie ani zamestnanie nemá zabezpečené. Z úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 13.08.2018 vyplynulo, že matka sa s maloletým zdržiava stále u sestry, pričom do jedného mesiaca by mala mať zamestnanie ako aj bývanie zabezpečené. ÚPSVaR vykonal opätovné šetrenie dňa 24.08.2018, pričom zistil, že matka nemá stále zabezpečené ani bývanie ani zamestnania. Pri šetrení bola matka zjavne pod vplyvom omamných látok a rozprávala bludy. Uznesením zo dňa 28.08.2018, č.k. 14P/58/2018-12 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne umiestnil do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, ktorým, je V. V. A. A. V. A., G. XXX/X počnúc od 30.08.2018.

9. Zo správy V. V. Z. V. A., kde bol maloletý dočasne umiestnený na základe uznesenia zo dňa 28.08.2018, č.k. 14P/58/2018-12 vyplynulo, že maloletý je v starostlivosti náhradného rodiča, kde má zabezpečenú primeranú starostlivosť. Maloletý je t.č. veselý a usmiate dieťa, u ktorého sa však prejavujú znaky fyzickej a psychickej zanedbanosti - po umiestnení bol veľmi tichý a utiahnutý, mal málo rozvinutú hrubú motoriku, nedokázal kráčať pešo dlhšiu vzdialenosť, neovládal základné hygienické návyky ani jedenie príborom. Toho času však maloletý napreduje. Matka maloletého bola informovaná o umiestnení dieťaťa, pričom dňa 09.10.2018 sa stretla s maloletým na prípadovej konferencii v návštevnej miestnosti detského domova. Maloletému doniesla energetický nápoj a keksík. Účastníci prípadovej konferencie však mali dojem, že je pod vplyvom omamných látok, mala halucinácie, v určitých chvíľach jej reč bolo nezrozumiteľná, kričala a bola verbálne agresívna. Predmetná návšteva nemala na maloletého dobrý vplyv, na konci stretnutia dieťa plakalo, bolo rozrušené, v jeho správaní nastal regres a maloletý bol isté obdobie málo komunikatívny, budil sa skoro ráno a bol agresívnejší v správaní. Matka sa dostavila na návštevu opätovne dňa 06.11.2018, opäť javila známky požitia omamných látok, a preto k stretnutiu nedošlo. V. V. V. A. dňa 11.02.2019 oznámil, že prijal opatrenie o dočasnom zákaze styku matky s maloletým dieťaťom a to až do doby, kým matka nepreukáže, že sa podrobila psychiatrickému vyšetreniu.

10. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

11. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 ZR náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

12. Podľa ustanovenia § 44 ods. 3 ZR náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

13. Podľa ustanovenia § 44 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 ZR náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

15. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 ZR súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

16. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v predmetnom prípade nariadenie ústavnej starostlivosti je dôvodné. Otec maloletého dieťaťa je neznámy. Matka maloletého dieťaťa je t.č. bez bývania a zamestnania, pravdepodobne užíva omamné látky, pričom ani opakovane si nedokázala zabezpečiť riadnu podmienku pre výchovu a starostlivosť o maloletého. Súčasne súd poznamenáva, že aj návštevy matky v detskom domove mali na maloletého taký negatívny vplyv, že vedenie predmetného zariadenia v záujme riadneho psychického a fyzického vývinu maloletého pristúpilo k dočasnému zákazu styku matky s maloletým. Zo správy ÚPSVaR V. A. súčasne vyplynulo, že z príbuzenstva maloletého neprejavil o jeho starostlivosť záujem nikto. S poukazom na uvedené má súd za to, že t.č. je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa jeho umiestnenie v R. O. V. Q. P. V. A..

17. Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov, alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť súčasne uloží rodičom, alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

19. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do toho času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Z predložených listinných dôkazov má súd za preukázané, že matka je nemajetná, bez zamestnania a ubytovania S poukazom na uvedené súd určil výživné v minimálnej výške, a to vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrované dieťa.

21. Podľa ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa ustanovenia § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Súd o trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).